

Kultura w Republice Czeskiej

(zarządcy i finansowanie teatrów, zespołów muzycznych, bibliotek, muzeów a galerii oraz zabytków w RC)

Materiały zostały przetworzone w ramach projektu: : CZ.11.3.119/0.0/0.0/16_013/0001981
„Rozwój kompetencji i podnoszenie szans studentów uniwersytetów na rynku pracy w zakresie usług sektora publicznego“

Projekt współfinansowany ze środków EFRR w ramach programu INTERREG V-A Czechy - Polska poprzez Fundusz Mikroprojektu 2014 - 2020 w Euroregionie Śląsk

Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.

Czym jest kultura?

W literaturze fachowej definiowana jest różnie.
W RC definiowana w politycznie przyjętym dokumencie pt. „Kulturalna polityka“.

Definicja:

- Kultura jest ważnym czynnikiem w życiu społeczeństwa obywatelskiego, co znacząco pomaga w jego integracji jako całości.
- Kultura przyczynia się do rozwoju poziomu intelektualnego, emocjonalnego i moralnego każdego obywatela i w tym sensie spełnia funkcję wychowawczą..
- Kultura łączy Republikę Czeską ze światem zewnętrznym, ale jednocześnie ją od niego oddziela i charakteryzuje na tle innych krajów.

Zabezpečowanie dóbr kultury

- W dziedzinie kultury w Republice Czeskiej można znaleźć wszelkiego rodzaju towary i usługi.
- Na podstawie sposobu organizacyjnego zabezpieczenia i finansowania, w dziedzinie kultury rozróżniamy dostawców publicznych i prywatnych, wzgl. dobra publiczne, prywatne i mieszane.
- Zarządcy publiczni są dostawcami tych dóbr i usług w kulturze, którymi sektor prywatny nie jest zainteresowany lub w których występuje zawodność rynku.

Najczęstszymi zarządcami instytucji kultury non-profit w Czechach są poszczególne szczeble rządowe - wyróżniamy 3 podstawowe :

- Ministerstwo Kultury Republiki Czeskiej (marginalnie także inne ministerstwa - np. Spraw Wewnętrznych i Obrony)
- Województwa (13+1)
- Gminy (6258)

Sposób finansowania kultury w RC

- Zasoby finansowe są jednym z podstawowych warunków funkcjonowania organizacji.
- W sektorze kultury zderzają się interesy prywatne i publiczne, dlatego finansowa strona działań zabezpieczających jest często bardzo złożona.
- Koncepcja polityki kulturalnej rządu RC zakłada finansowanie działalności kulturalnej z wielu źródeł.
- Państwo (Ministerstwo Kultury RC) zapewnia instytucjom fundusze głównie w postaci finansowania projektów, programów i obszarów programowych.
- Sektor prywatny odgrywa ważną rolę - uczestniczy w świadczeniu usług i wspiera finansowo szereg dziedzin kultury (według własnego uznania).

Normy právní (výběr) w dziedzinie kultury w RC

W RC w dziedzinie kultury obowiązuje szereg norm prawnych. Do najważniejszych można zaliczyć następujące (podane w brzmieniu oryginalnym):

- Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.
- Zákon č. 483 a 484/1991 Sb., o České televizi a Českém rozhlasu.
- Zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky.
- Zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl.
- Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty.
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským.
- Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy.
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).
- Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.
- Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách.
- Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon)
- Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností.
- Zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi)
- Zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie.

Obszary historyczne (Czechy, Morawy, Śląsk) i jurysdykcja terytorialna województw Republiki Czeskiej

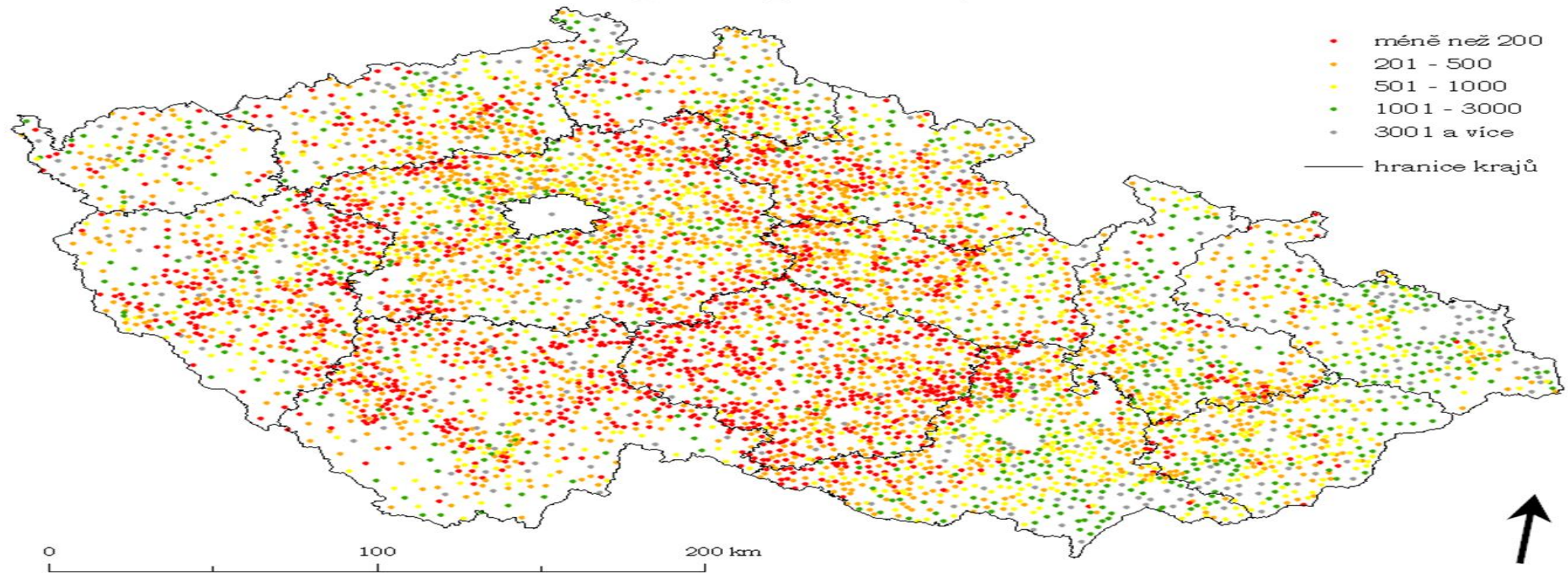
Województwa w RC i kultura

- Tworzą zaplecze instytucjonalne regionalnych instytucji kultury, które zostały im przekazane z majątku Republiki Czeskiej.
- Świadczą usługi kulturalne i tworzą zaplecze instytucjonalne regionalnych instytucji kultury (najczęściej muzea, biblioteki).
- Świadczą usługi kulturalne i pomoc metodyczną dla instytucji powołanych przez gminy.
- Wspierają finansowo te instytucje kultury, których znaczenie pełni funkcję ponadregionalną.

Gminy w RC i kultura

- Po 1990 roku przejęły funkcję twórców instytucji kultury.
- To najczęstszy zarządcy: biblioteki, kina, teatry i domy kultury.
- Są największym dostawcą dóbr i usług kulturalnych dla obywateli Republiki Czeskiej.
- Konkretnie działania w sektorze kultury są prowadzone przez związki zawodowe lub wydziały kultury miejskiej.
- Niektóre usługi są świadczone przez uznane organizacje, najczęściej w formie prawnej organizacji wspierającej.

Struktura velikosti gmin w województwach RC

Charakter gmin w RC

- W Czechach mieszka około 10,5 miliona mieszkańców w 6 258 gminach, z których 27 to miasta statutowe, a 602 inne miasta.
- W porównaniu z krajami UE, Czechy mają niską średnią liczbę mieszkańców przypadającą na gminę (ok. 1640 mieszkańców / gminę).
- Średnia powierzchnia wynosi około 13 km².
- Niska liczba miast powyżej 100 tys. mieszkańców (Praga, Brno, Ostrava, Pilzno, Liberec, Ołomuniec)
- Znacząca reprezentacja średnich i małych miast.
- Z punktu widzenia świadczenia usług w zakresie kultury, ustawa o gminach nie rozróżnia wielkości gminy. Każda z gmin może założyć i finansować dowolną organizację kulturalną ze swojego budżetu.
- Gminy o liczbie do 2 tys liczba ludności jest 5410, tj. 86,5%.
- Duża liczba małych gmin poniżej 500 mieszkańców, łącznie 3505 gmin, czyli 56%.
- Wskaźnik urbanizacji w Czechach wynosi 70,3%.

Ministerstwo Kultury Republiki Czeskiej

- Jest gwarantem kultury w Czechach.
- Jest zarządcą narodowych instytucji kultury.
- Ze swojego budżetu przekazuje wsparcie finansowe województwom i gminom na różne projekty.
- Zapewnia składki (dotacje) innym instytucjom działającym w obszarze kultury.
- Wygłasza dotacje i programy.
- Rozlicza dotacje i programy z budżetu UE.
- Tworzy narodową politykę kultury RC.

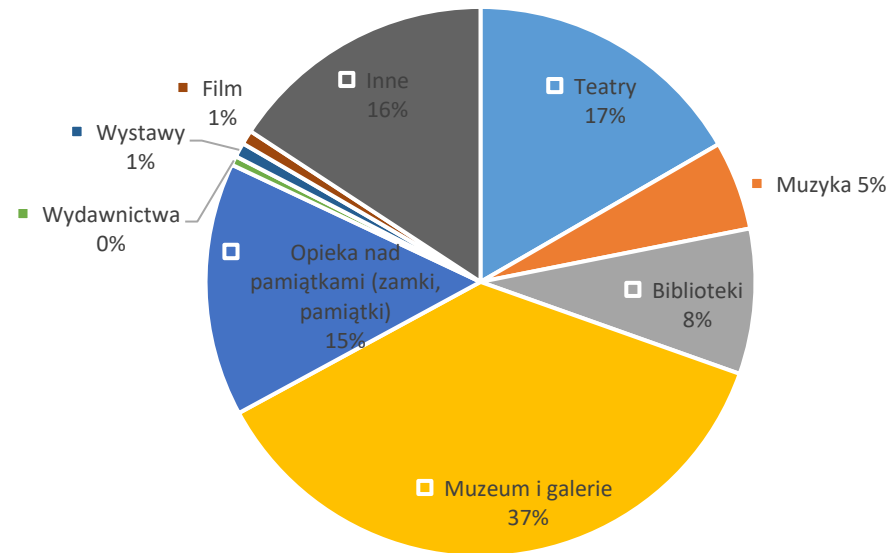

Budžet Ministerstva Kultury Republiky České 2010-2018

w tys. Kč	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
MK - příjmy w tys. Kč	712 283	881 616	880 778	611 679	1 657 047	705 701	434 738	490 114	474 116
MK - výdaje w tys. Kč	7 706 359	7 863 232	8 499 459	10 481 670	10 930 249	11 522 493	11 770 620	12 106 184	14 060 450
W tym:									
Kościoły i stowarzyszenia wyznaniowe	1 439 008	1 444 753	1 440 815	3 403 824	3 468 474	3 496 806	3 432 776	3 366 719	3 308 947
Składowe organizacje w kulturze	3 936 795	3 661 463	4 159 515	4 011 249	4 508 474	5 192 642	5 799 026	6 037 919	7 612 558
Ochrona zabytków i pielęgnacja dziedzictwa kulturowego	1 885 358	2 161 841	2 166 130	2 285 891	2 130 946	1 935 862	1 767 989	1 915 439	2 108 321
Inne działania i sprawy kulturalne	87 789	109 503	86 933	58 584	101 341	124 748	78 432	70 036	84 332
Administracja w dziedzinie kultury (działalność Ministerstwa Kultury RC)	258 818	277 269	269 952	250 693	242 977	303 027	316 787	327 868	348 186
Badania i rozwój w dziedzinie kultury	98 587	208 359	376 113	471 429	477 987	469 408	375 572	388 182	598 107

Finansowanie sektora kultury z budżetu Ministerstwa Kultury RC w 2018 roku

Wydatki z budżetu MK RC w tys. CZK w 2018 roku

Finansowanie sektora kultury z budżetu Ministerstwa Kultury RC2010-2018

w tys CZK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Teatry	738 942	768 194	746 349	811 245	816 513	832 426	1 181 441	1 097 510	1 490 057
Zespoły muzyczne	160 705	183 029	240 276	251 107	291 451	311 816	309 290	384 460	467 830
Biblioteki	660 934	598 388	1 041 066	695 417	536 830	622 483	653 197	719 270	764 672
Muzeum i galerie	1 783 338	1 468 366	1 387 218	1 376 089	1 592 733	2 042 322	2 042 101	2 335 980	3 280 062
Opieka nad zabytkami (zamki, pałace, pomniki)	1 076 406	916 309	842 369	1 012 525	1 572 930	1 335 667	992 223	1 101 819	1 335 209
Wydawnictwa	28 913	31 847	32 051	25 409	34 226	35 450	42 084	41 039	48 221
Wystawy	35 113	27 438	39 714	23 966	37 472	46 754	50 054	45 312	76 149
Film	216 894	31 315	26 895	32 979	39 911	85 611	145 901	57 735	74 644
Inne	311 955	552 888	645 946	795 037	1 159 338	1 215 780	1 374 957	1 356 613	1 410 923

Teatry w RC - definicja

- Teatr zajmuje się sztukami widowiskowymi, gdzie aktorzy odgrywają sztukę, a publiczność siedzi i ogląda sceny na widowni.
- Pozycja i istnienie teatrów w Republice Czeskiej nie są regulowane **żadnymi specjalnymi normami prawnymi**.
- Opiera się na ustawie o gminach i województwach, która stanowi, że organizacje składkowe i inne powstają na rzecz rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego..

Charakterystyka teatrów w RC w 2018 roku

- Liczba teatrów ustabilizowała się na poziomie około 180 podmiotów prawnych, które obsługują 174 sceny teatralne.
- Teatry utworzyły łącznie 207 profesjonalnych zespołów, które oferują 3251 różnych tytułów, z czego 766 to premiery.
- Rocznie oferowanych jest ponad 31 000 przedstawień, przy czym dostępnych jest około 40 300 miejsc.
- Frekwencja jest stabilna i wynosi około 6,5 miliona widzów rocznie.
- Na 1000 mieszkańców RC przypada około 610 odwiedzających
- Poziom zapełnienia widowni utrzymuje się na 80%.
- Teatry zatrudniają około 7100 pracowników,
- Kolejnych 13 500 pracowników zatrudnianych jest na podstawie umów i innych stosunków pracy

Charakterystyka teatrów w RC w latach 2010-2018

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba teatrów	151	153	153	152	152	155	175	175	182
Liczba działających scen	160	169	166	174	177	180	189	171	174
Liczba siedzeń	36 648	37 622	36 789	39 616	40 469	41 872	42 815	39 788	40 308
Liczba siedzeń na 1 tys. obywateli	3,5	3,6	3,5	3,8	3,8	4,0	4,1	3,8	3,8
Liczba widzów w tys.	5 805	5 794	5 699	5 846	6 108	6 269	6 437	6 477	6 474
Liczba widzów na 1 tys. obywateli	552	552	542	556	580	595	609	612	609
Liczba przedstawień	26 883	27 959	27 526	27 500	27 533	28 519	30 891	31 072	31 031

Zarządcy teatrów w RC i liczba podmiotów

Publiczny zarządca (39)

- Państwo - Ministerstwo Kultury RC (1),
 - Państwo – Ministerstwo Edukacji Narodowej(4),
 - województwa (2),
 - gminy (32).
-
- 23330 miejsc siedzących ogółem,
 - 67 zespołów teatralnych,
 - 89 scen stałych,
 - 5 892 pracowników, w tym 2 520 artystów.

Prywatny zarządca zřizovatel (143) + stagiony (67)

- osoby fizyczne(24),
 - jednostki przedsiębiorcze(32),
 - stowarzyszenia (67),
 - stowarzyszenia użytku publicznego (20),
 - stagiony –nie zakładają zespołu, ale produkują co najmniej 20 przedstawień rocznie(67).
-
- 16 976 miejsc siedzących ogółem,
 - 140 zespołów teatralnych,
 - 85 scen stałych,
 - 732 pracowników, w tym 227 artystów.

Produkcja teatrów publicznych (39) w RC

	Najwyższa cena biletu	Liczba przedstawień	Frekwencja w %	Liczba tytułów	Liczba premier	Liczba gości
Dramat	1 200	7 262	81,5	725	210	1 738 462
Opera	1 990	907	76,5	150	51	390 339
Operetka	1 178	373	91,6	49	10	189 644
Muzicál	1 500	865	92,6	84	22	406 883
Balet	1 290	503	85,5	78	20	220 917
Lalki	800	2 473	89,9	154	36	342 424
Inne	11 990	561	83	179	55	81 457
Razem	x	12 942	83,5	1419	404	3 370 126

Produkcja teatrów prywatnych (143) w RC

Forma prawna	Najwyższa cena biletu		Liczba przedstawień		Liczba tytułów		Liczba premier		Liczba gości	
	Stowarzyszenia	Przedsiębiorcy	Stowarzyszenia	Przedsiębiorcy	Stowarzyszenia	Przedsiębiorcy	Stowarzyszenia	Przedsiębiorcy	Stowarzyszenia	Przedsiębiorcy
Dramat	590	1 200	4 407	5327	571	380	129	70	482 524	1 384 459
Opera	490	1 099	17	54	8	21	3	4	1977	27 577
Operetka	490	400	7	11	1	2	-	-	1944	2 566
Muzical	849	1 500	220	587	17	42	2	5	81 302	322 186
Balet	590	400	61	37	11	9	1	3	25 250	9 190
Lalki	800	110	1 889	1493	178	122	20	24	157 732	147 343
Inne	990	1 499	1 579	2400	349	121	88	13	216 092	243 828
Razem	x	x	8 180	9909	1 135	697	243	119	966 821	2 137 149

Produkcce stagion (67) v RC

Stagiony:

- nie tworzą zespołu, ale produkują co najmniej 20 przedstawień rocznie
- 67 grup teatralnych, w tym:
 - jednostka organizacyjna gminy (5),
 - organizacja dotowana przez państwo (1),
 - organizacja dotowana przez województwa (2),
 - organizacja dotowana przez gminy (30),
 - stowarzyszenie, instituty (9),
 - społeczeństwo użytku publicznego (7),
 - jednostki handlowe (13) – liczba scen stałych 131
- 32 881 miejsc siedzących,
- bez zespołów teatralnych,
- 458 stałych pracowników, w tym 13 artystów.

	Najwyższa cena biletu	Liczba przedstawień	Liczba tytułów	Liczba premier	Liczba gości
Dramat	1 000	5 134	2 733	140	937 237
Opera	450	36	30	2	6 175
Operetka	380	32	32	2	6 144
Muzical	790	257	73	4	103 467
Balet	350	223	27	5	110 067
Lalki	180	547	417	1	61 693
Inne	990	2 536	1 633	186	432 933
Razem	x	8 765	4 945	340	1 657 776

Zespoły muzyczne w RC - definicja

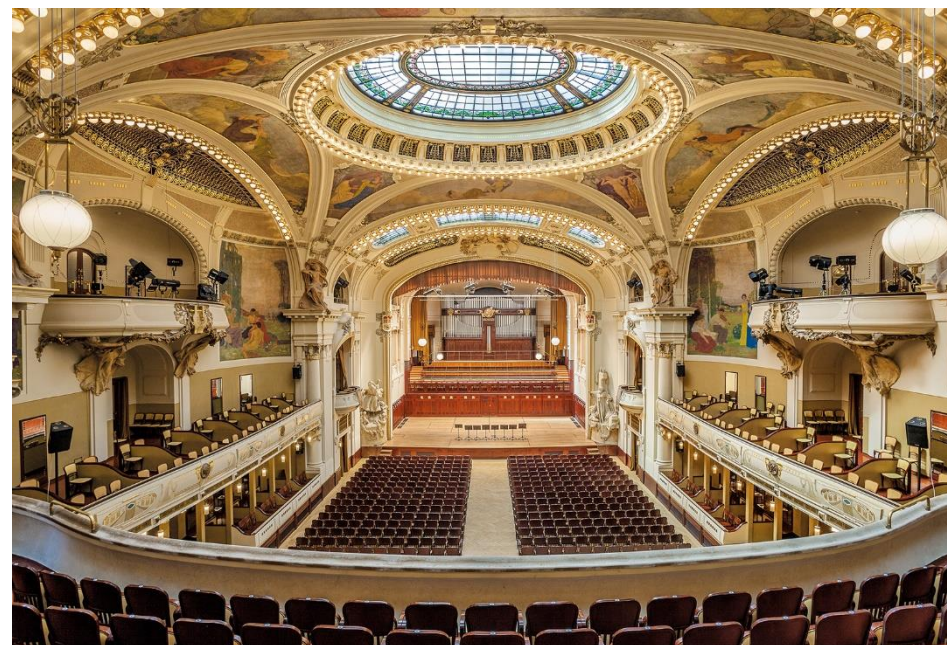
- **Zespół muzyczny to** oznaczenie dla większej grupy, w której przynajmniej główne instrumenty muzyczne są reprezentowane przez więcej niż jednego gracza.
- Status i istnienie zespołów muzycznych w RC nie jest regulowane **żadną specjalną normą prawną**.
- Opiera się, podobnie jak w teatrach, na dykcji **ustawy o gminach i województwach**.

Zespoły muzyczne w RC w 2018 roku

Działalność muzyczna w RC

- 38 jednostek profesjonalnych zespołów muzycznych,
- 55 zespołów łącznie,
- 3 015 zrealizowanych koncertów rocznie,
- frekwencja – 519 083 widzów,
- % frekwencji – 72,9 %.

Zarządcy zespołów muzycznych w RC i liczby jednostek

Zarządca publiczny (11)

- Państwo - Ministerstwo Kultury RC (2),
 - Praga (1),
 - województwa (2),
 - miasta statutarne (6).
-
- % frekwencji – 70,7 %,
 - 408 291 łączna liczba odwiedzających,
 - 1 928 koncertów,
 - 1 066 pracowników, w tym 861 artystów.

Prywatny zarządca (27)

- osoby fizyczne (3),
 - jednostki przedsiębiorcze (3),
 - stowarzyszenia (13),
 - stowarzyszenia użytku publicznego(8).
-
- % frekwencji – 85,0 %,
 - 110 792 łączna liczba odwiedzających,
 - 1 037 koncertów,
 - 36 zespołów muzycznych łącznie.

Produkcja wybranych zespołów muzycznych w RC w 2018 roku

Nazwa zespołu (oryginalna)	Koncertów razem	Koncerty własne	Liczba gości	% frekwencji	Koncerty za granicą	Liczba nagrań muzycznych	Sprzedane bilety abonamento we
Česká filharmonie (Praha1)	537	492	122434	49,6	26	36	39502
Janáčkova filharmonie Ostrava	201	169	35355	91,0	14	80	4516
Karlovarský symfonický orchestr	199	166	23646	87,0	4	1	219
Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK	172	147	56946	79,8	5	14	10218
Jihočeská filharmonie (Č. Budějovice)	162	75	25239	97,7	4	8	1402
Komorní filharmonie Pardubice	147	121	32682	91,9	1	3	1465
Severočeská filharmonie Teplice	112	56	16200	64,8	21	0	538
Filharmonie Brno	105	81	26877	91,1	9	15	21173
Filharmonie Hradec Králové	101	61	26335	91,4	0	15	21173
Západočeský symfonický orchestr Mariánské Lázně	101	78	13000	52,0	7	2	200
Moravská filharmonie Olomouc	99	47	20632	87,8	0	51	1085
Český filharmonický sbor Brno	96	8	3210	89,2	50	15	235
Plzeňská filharmonie	86	52	15500	95,7	17	3	1500
Pražský filharmonický sbor	86	2	900	100,0	62	12	0

Biblioteka – definicja (wg IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions (UNESCO))

- Obiekt zarejestrowany w ewidencji bibliotecznej, gwarantujący wszystkim równy dostęp do usług bibliotecznych i informacyjnych dla wszystkich, bez rozróżnienia.
- W RC określa je specjalny przepis prawny, **tzw. ustawa biblioteczna.**
- Biblioteka publiczna jest lokalną bramą do świata wiedzy i podstawowym warunkiem wstępnym uczenia się przez całe życie, samodzielnego podejmowania decyzji i rozwoju kulturowego jednostki i grup społecznych.

Charakterystyka i zarządcy bibliotek w RC

Biblioteki publiczne (5 317) + filie (891)

- 64 360 017 jednostek bibliotecznych,
- 1 373 293 czytelników,
- 52 705 410 wypożyczeń,
- 50 052 241 odwiedzających,
- 52 843 miejsc do nauki,
- 10 858 PC do użytku publicznego,
 - w tym 9 999 podłączonych do Internetu
- 5 289 pracowników
 - W tym 4 688 specjalistów.

Inne biblioteki(94)

- 6 451 221 jednostek bibliotecznych,
- 89 559 zarejestrowanych użytkowników,
- 518 417 wypożyczeń,
- 2 166 miejsc do nauki,
- 465 PC do użytku publicznego,
 - w tym 449 podłączonych do Internetu
- 449 pracowników.

Muzeum i galerie definicja (wg ICOM)

- Stała instytucja non-profit w służbie społeczeństwa i jego rozwoju..
- Instytucja ogólnodostępna, która pozyskuje, przechowuje, prowadzi badania, pośredniczy i wydaje dokumenty materialne o człowieku i jego środowisku w celach naukowych, edukacyjnych, wychowawczych i przyjemności.
- **Definicja** wg Międzynarodowej Rady Muzealnej ICOM.

Charakterystyka muzeów (477) w RC w 2018 roku

Większość budynków muzeów i galerii podlega ochronie kulturalnej, tzw. narodowy zabytek kultury.

Specjalizacja muzeów i galerii w Czechach (łącznie 477 + 321 oddziałów):

- specjalizacja ogólna (nauka o kraju) - 50 %,
 - galerie - 14 %,
 - przemysł artystyczny – 8 %,
 - archeologia i historia – 6 %,
 - inne – 22 %
- 23 703 tys. przedmiotów kolekcjonerskich czyli łącznie 65 mln,
 - 98,7 % zbiorów jest zarządzanych przez publicznych fundatorów.
 - 861 zarządzanych budynków (w tym 225 do wynajęcia).
 - 1 034 tys. m2 całkowitej powierzchni wystawienniczej,
 - 80 % powierzchni wystawienniczej stanowią wystawy stałe..

Charakterystyka muzeów (477) w RC w 2018 roku

- 2 085 wystaw stałych,
- 4 041 wystaw krótkoterminowych, z czego 50% dotyczy sztuk pięknych,
- 71 % eksponatów pochodzi ze zbiorów własnych instytucji,
- 16 000 wydarzeń towarzyszących (ok. 1/3 to wykłady dla publiczności),
- 140 000 przeprowadzonych wyszukiwań i ocen,
- 8,5 % zbiorów jest dostępnych elektronicznie,
- 6 500 pracowników, z czego 52% to eksperci zarządzający zbiorami muzealnymi,
- 14 299 000 gości,
- Pełną opłatę za wejście płaci około 1/3 osób, 1/3 to ulgowa opłata za wejście, a 1/3 to wejście bezpłatne (zwykle dzieci),
- 18 % ogólnej liczby odwiedzających to obcokrajowcy.

Zarządcy muzeów i galerii w RC w roku 2018

Publiczny zarządca (372):

- państwo – Ministerstwo Kultury RC (31),
- województwa (91),
- gminy (250).

Prywatny zarządca (105):

- osoby fizyczne i prawne (58),
- stowarzyszenia, kościoły, fundacje (47)

społeczeństwa pożytku publicznego.

	Razem	Publiczny zarządca	Jednostki przedsiębiorcze	Stowarzyszenia, kościoły, inne.
Liczba galerii	45	39	2	4
Liczba muzeów	432	333	56	46
Liczba oddziałów	321	310	5	6
Liczba ekspozycji	2 085	1 843	125	117
Liczba wystaw	4 041	3 753	67	221
Liczba gości	14 298 914	11 701 569	1 218 452	1 378 893
Liczba wykładów	15 737	15 146	137	454
Liczba gości wykładów	2 312 460	2 099 683	154 065	58 712
m2 całkowita powierzchnia wystawiennicza	1 034 053	917 016	55 016	62 021
W tym bez barier	581 700	518 462	31 290	31 948

Przeгляд działalności muzeów i galerii: według województw RC, 2018

Województwo	Galerie	Muzea	Oddziały	Ekspozycje	Wystawy	Goście
Praga	5	28	59	148	388	6 333 294
Środkowoczeski	5	63	43	355	632	1 341 066
Południowoczeski	2	43	17	149	275	782 196
Plzeński	3	32	17	117	241	451 043
Karlowarski	2	10	13	48	94	318 980
Ustecki	6	21	15	106	254	524 005
Liberecki	3	23	8	114	179	292 210
Kralowehradecki	6	40	24	148	289	500 737
Pardubicki	3	30	11	160	231	345 494
Vysocina	2	33	9	132	301	314 872
Południowomorawski	4	36	41	218	450	1 116 954
Ołomuniecki	1	17	15	104	227	594 147
Zlinski	1	25	24	159	215	767 460
Morawskośląski	2	31	25	127	265	616 456

Opieka nad zabytkami w RC - definicja

- Opieka nad zabytkami to ukierunkowany wysiłek społeczeństwa mający na celu zachowanie wybranych części ruchomego i nieruchomego dziedzictwa kulturowego, w szczególności budynków.
- Reguluje ją ustawa o państwowej opiece nad zabytkami.
- Działa zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym (UNESCO), a jej forma i poziom różnią się w zależności od kraju.

Charakterystyka zabytków w RC w 2018 roku

- 327 zabytków, do których pobierana jest opłata za wstęp,
- 14 237 959 gości,
- 43 541 osób to średnia frekwencja na budynek.

Administratorzy zabytków:

- państwo – Narodowy Instytut Zabytków (121),
- państwo – ministerstwa(4),
- województwa, gminy (96),
- stowarzyszenia (16),
- stowarzyszenia użytku publicznego(3),
- kościoły (36),
- podmioty gospodarcze (51).

Wybrane wskaźniki zabytków wg zarządcy w 2018 roku

	Razem	Publiczny zarządca	Podmioty gospodarcze	Stowarzyszenia, kościoły, inne.
Liczba zarządzanych obiektów	327	221	51	55
Liczba gości	14 237 959	10 100 231	1 222 607	2 915 121
Na 1 obiekt (osób)	43 541	45 702	23 973	53 002
Liczba wydarzeń kulturalnych w budynkach	13 644	11 482	916	1 246

Zabytki i ich frekwencja: według województw RC 2018

Województwo	Liczba			Goście		
	Publiczny zarządca	Podmioty gospodarcze	Stowarzyszenia, kościoły, inne.	Publiczny zarządca	Podmioty gospodarcze	Stowarzyszenia, kościoły, inne.
Praga	10	-	-	3 285 357	-	-
Środkowoczeski	25	10	14	1 011 836	237 075	1 202 917
Południowoczeski	20	-	5	1 268 421	-	36 194
Plzeński	21	-	-	418 197	-	-
Karlowarski	4	2	-	123 059	10 671	-
Ustecki	34	-	1	426 948	-	12 771
Liberecki	13	-	-	544 892	-	-
Kralowehradecki	11	11	-	368 909	477 656	-
Pardubicki	9	-	-	348 573	-	-
Vysoczina	10	-	-	231 408	-	-
Południowomorawski	32	-	3	1 177 977	-	36 932
Ołomuniecki	8	-	3	250 682	-	6 947
Zlinski	12	1	-	441 360	1 263	-
Morawskośląski	12	-	-	202 602	-	-
Razem	221	24	26	14 237 959	726 665	1 295 761

Zabytki UNESCO w RC (rok zapisu)

Zabytki materialne (14)

- Historyczne centrum Telč (1992),
- Historyczne centrum Pragi (1992)
- Historyczne centrum Český Krumlov (1992),
- Kościół pielgrzymkowy św. Jan Nepomuckiego na Zielonej Górze, Žďár nad Sázavou (1994),
- Kościół św. Barbory, Katedra Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Sedlcu i historyczne centrum Kutnej Hory (1995),
- Rejon Lednicko-Valticki (1996),
- Ogród kwiatowy i zamkowy + pałac w Kromierzyżu (1998),
- Rezerwat wsi Holašovice (1998),
- Zespół zamkowo-zamkowy w Litomyšlu (1999),
- Kolumna Trójcy Świętej w Ołomuńcu (2000),
- Villa Tugendhat w Brnie (2002),
- Dzielnica żydowska i bazylika św. Prokop w Třebíču (2003),
- Region górniczy Rudawy (2019),
- Stadnina koni w Kladrubach (2019).

Zabytki niematerialne (6)

- Slovácký Verbuňk (2005),
- Karnawał (2010),
- Sokolnictwo (2010),
- Jazda królów (2011),
- Lalkarstwo (2016),
- Blueprint (2018).

Žródła:

- PATOČKA, Jiří, Eva HEŘMANOVÁ. Lokální a regionální kultura v České republice. Kulturní prostor, kulturní politika, kulturní dědictví. Praha: Aspi, 2008. ISBN 978-80-7357-347-8.
- HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní reálie a kultura v regionech Česka. Praha: ASPI, 2009. ISBN 978-80-7357-339-3.
- Monitor STÁTNÍ POKLADNY. Státní monitor, Ministerstvo kultury ČR.
<https://monitor.statnipokladna.cz/kapitola/334/prehled?rad=t&obdobi=1912>
- Statistika kultury ČR. Informace pro divadla, hudební tělesa, muzea a galerie, knihovny, památkové objekty. <https://statistikakultury.cz/>
- Ministerstvo kultury ČR. <https://www.mkcr.cz>

Dziękuję za uwagę!

Ing. Bc. Jiří Bečica, Ph.D.

Jiri.becica@vsb.cz

www.vsb.cz